NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2339 MỖI SỐ [illegible] SOIXANTE-DIX-SEPT-7-MARS-1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N°3396

	HANOI						
	Hanoi lui-même	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues
	Hanoi lui-même	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues
	Hanoi lui-même	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues	Hanoi et ses banlieues
Mois	0 $ 90	0 $ 90	1 $ 20	0 $ 90	1 $ 20	2 $ 40	2 $ 400
Trois mois	»	2 $ 50	3 $ 50	2 $ 50	3 $ 50	6 $ 00	6 $ 000
Six mois	3 $ 00	4 $ 80	6 $ 50	4 $ 80	6 $ 50	12 $ 00	12 $ 000
Un an	6 $ 00	8 $ 00	12 $ 00	8 $ 00	12 $ 00	24 $ 00	24 $ 000
Six mois	3 $ 00	3 $ 50	3 $ 20	3 $ 20	3 $ 30	6 $ 00	6 $ 000
Trois mois	1 $ 50	1 $ 75	1 $ 60	1 $ 60	1 $ 65	3 $ 00	3 $ 000
Un mois	0 $ 50	0 $ 60	0 $ 55	0 $ 55	0 $ 60	1 $ 00	1 $ 000

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton. HANOI

Fondateur : P. A. SCHNEITER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-CHIÊN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 250

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . . 0 $ 30 le cm/m
Par contrat annuel . . . . . [illegible]
Par centimètre et par insertion . . . . . [illegible]
Réclame dans le 1er page . . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 1 $ 50 le cm/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cách phòng giữ trộm cướp ở các chốn thôn-quê

Trong khoảng mấy tháng nay, ở xứ Trung-kỳ và xứ Bắc-kỳ, nạn trộm cướp thường xảy ra luôn, tin tức các nơi đưa lại không ngày nào không có. Những chuyện cắp vặt trộm vặt tầm thường thì không kể, lại có dám có cả khí-giới gớm-ghê, dám phá nhà, dám đánh người, giờ hết cả cái hành hung thủ đoạn. Không những là cướp bóc các nhà riêng mà cả các đền chùa, cũng có nơi bị tai nạn; lại một hạt mà trong một tháng bị cướp đến hai, ba nơi, một làng mà trong mấy ngày mất cướp đến ba, ba bận, những quân hung đồ không e lệ gì mà hoành-hành đến như thế, khiến cho nhân-dân ở chốn thôn quê phải nhớn nhác lo sợ mà không được yên nghiệp làm ăn, độ cũng là một việc rất có quan-hệ đến cuộc trị an ở các chốn thôn-quê ta vậy.

Người thì nói rằng tháng một tháng chạp là tháng củ-mật, vì tết nhất gần đến, quân gian phi vì túng thiếu mà làm càn; tháng giêng tháng hai là tháng nhiều dinh đám hội hè, người ta vì cớ bạc chơi bời quá mà sinh làm bậy. Người thì đổ cho các đường lối đi lại, xe ô-tô vận-tải một ngày một nhiều thêm, quân phu xe mất nghề làm ăn, vì đói rét thiết thân mà sinh ra làm bậy. Lại có người thì đổ cho vì cái nạn võ đê ở Bắc-kỳ và gió bão ở Trung-kỳ năm ngoái, nhà cửa trôi đổ, ruộng vườn ngập lụt, nhân dân thất nghiệp đã nhiều, rồi lại thóc cao gạo kém, cách mưu sinh càng thêm khó khăn, vì thế mà sinh nhiều trộm cướp. Người này nói thế này, người khác nói thế khác, ta không biết lời nào là trúng lẽ hơn; và các nhà có trách-nhiệm chắc cũng đã lưu tâm xem xét, mà tìm phương điều-tiết, giá ý cẩm-phòng, tưởng không cần phải bàn nói đến. Ta chỉ xét xem cái cách tuần phòng ở chốn thôn-quê ta thế nào, đó là một việc rất cần thiết về việc phòng giữ trộm cướp ở chốn thôn quê mà ta nên suy xét đến vậy.

Làng nào cũng có điếm canh, có cắt trương tuần và tuần phu để thay phiên canh thủ, và lý-dịch cũng có trách-nhiệm về việc tuần phòng; trong điếm canh thì có trống có mõ, có dao dựa, sào gậy, khi động-dạng có đủ khí dụng để báo cảnh cho người làng và chống chọi với quân hung ác. Từ bề ngoài mà xem, (nhất là những làng mà hương-chánh đã cải lương) thì về sự tuần phòng, cách thức thật là nghiêm mật. Mà than ôi! xét kỹ ở bên trong, thì việc tuần phòng rất là cẩu-thả, mà cách thưởng phạt lại không nghiêm-minh, còn mong gì sự tuần phòng cho có thành hiệu. Sự trị an trong một làng trông vào mấy người tuần, cũng như cuộc trị an trong một nước trông vào mấy người lính, tính mệnh và tài sản của nhân dân yên hay nguy đều trông cậy vào đó cả. Vì thế phải kén chọn, phải luyện tập, mà thưởng phải công, phạt phải nghiêm. Cách cắt tuần ở các chốn thôn quê ta, nào có ai cần lựa chọn đâu, mỗi xóm cắt ra mấy người giai đến tuổi ra lần lượt mà nhận chức tuần làng, mỗi người phải đi hết một hạn là một năm, không cần gì người yếu người mạnh, miễn cho đủ số người là xong. Người đi tuần chỉ mong mau hết hạn để yên thân, những chức dịch ở trong làng cũng lại qua loa cho rồi chuyện, nào có ai nói đến việc luyện tập cho mạnh sức, cho tinh nghề, để thường có người cầm dao mà không biết cách chém, cầm gậy mà không biết cách đâm, thế mà ra đối địch với những quân gian hung, tài gì mà không phải thua phải kém. Đến khi có trộm cướp, những người không phó cứu hay là những người phó cứu bất lực, chẳng có tội trách gì, mà may ra có người hăng-hái bạo dạn, liều ngụy mạo hiểm, cố làm cho hết bổn-phận mình, thì cũng chẳng ai biết đấy là đâu, có giỏi hơn người nữa cũng là vô ích.

Ấy vì những cớ kể ở trên đó, mà tuần phu ở các làng, đối với việc tuần phòng, ít người có nhiệt-thành lo bết bản-phận, hoặc vì sức yếu mà sinh nhát, hoặc vì không quen nghề mà sinh sợ, hoặc vì công tội không ai biết cho mình, không có lòng sợ phạt và bam thưởng mà sinh ra lười biếng; thường thấy có nơi tuần phu nghe tiếng động thì hoặc giả lờ không đến, hoặc là cố trúng trình đợi quân gian đi xa rồi mà đến, tục-ngữ ta có câu: hàng tổng đuổi kẻ cướp; thiết tưởng tuần làng đánh kẻ cướp, cách những-hờ cũng chẳng kém gì vậy.

Bây giờ muốn cho quân gian phi bớt hoành-hành, chốn thôn quê bớt cái nạn trộm cướp, thì việc tuần-phòng tưởng nên sửa đổi lại (nhất là những làng cải lương lại càng dễ); giai làng đến tuổi phải lựa chọn cho tinh, những người yếu sức hoặc là có bệnh, thì phải nộp tiền để thuê người khác, tuần phu có lương, trích tiền công quĩ mà cấp, hàng ngày phải luyện tập, người nào nhanh nhẹn tinh thạo thì có thưởng, người nào trốn tránh không tập thì phải phạt, hoặc là phạt lương, hoặc là gia thêm hạn tuần; còn đến khi lâm sự, ai nhút nhát thoái lị thì trọng phạt, ai lập được công lao thì trọng thưởng, hoặc có người nhỡ ra bị thương không làm được việc, thì cấp lương nuôi chung thân, hoặc có người chẳng may thiệt mệnh, thì làm ma chay cho tử tế, rồi lại cấp tiền cho cha mẹ hoặc là vợ con. Làm như thế thì người ta mới hả lòng mà dám mạo hiểm; nghiệm như thông lệ ở các chốn thôn quê, các nhà điền chủ có cho tuần phu mỗi sào là mấy lượm lúa gọi là sương-túc, mà việc canh giữ đồng áng cũng có chắc chắn hơn, thì biết cái sự thưởng công là không nên nhãng bỏ. Người xưa có câu: « Trọng thưởng chi hạ, tất hữu dũng phu » thật là thấu triệt nhân tình vậy. Vậy mong rằng những người có chức trách trong chốn thôn quê, nên xét thấu cái tình lý ấy gia công sửa đổi thì nhân-dân được nhờ lắm thay.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 4 Mars 1925

Quan Sarrant làm đại sứ ở Constantinople

Quan Albert Sarrant mông bổ đại sứ ở Constantinople.

Nước Đức với Đồng-minh

Nước Đức bàn rằng nước Pháp, nước Anh, nước Bỷ, và nên ra thì cả nước Ý nữa lập với nhau một bản giao ước tương tế tương trợ và lập giao ước với Ba-lan và Tchécoslovaquie cam đoan có điều gì xảy ra sẽ phải đặt cuộc trọng tài để xử đoán.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Mars 1925

Sở chi-thu tại Nguyên lão nghị-viện

Ngày hôm qua, Hội-đồng tài-chính của nguyên-lão nghị-viện đã bắt đầu xét sổ chi thu. Hội-đồng theo cái phương-pháp của ông Bérenger, để tiết kiệm được một nghìn triệu, cứ để nguyên các thứ tờ thuế hiện đã có, và để các giấy má không có quan hệ mật-thiết với sổ chi-thu ra ngoài bản luật tài-chính.

Việc tuyển-cử tổng-thống ở nước Đức

MM. Marx, Loche, Petersen, Heilbach, Luther, Tirpitz, Mackensen, Clara, Betkin ứng-cử chức tổng-thống nước Đức.

Tả-đảng tán-thành cho M. Marx, và hữu-đảng tán-thành cho M. Luther.

Nước Pháp với Bồ-đào-nha

Bản giao-ước Pháp-Bồ đã ký ngày hôm qua tại bộ ngoại-giao. Tòa nội-các đã ưng chuẩn.

Quan Coolidge nhận chức tổng-thống Hoa-kỳ

Trong khi quan Coolidge làm lễ nhận chức tổng-thống Hoa-kỳ, ngài có nói đối với thế-giới, Hoa-kỳ sẵn lòng giữ cái chủ-nghĩa hòa-bình, nhưng nước Đức phải giữ đủ quân lính tàu thuyền để bảo-hộ sự bình-yên.

Cứ theo như hiến-pháp Hoa-kỳ, thì quan Dawes trúng cử phó tổng-thống Hoa-kỳ mới rồi, lại là nghị trưởng nguyên lão nghị-viện, trong khi nhận chức mới có nói cái thể lệ nguyên-lão nghị-viện cần phải sửa đổi lại, để ngăn-ngừa thiểu số không có dùng các cách không chánh-đáng mà làm cho nghị-viện mất nhiều thì giờ mới ưng chuẩn các luật pháp được.

Báo-giới với ông Caillaux

Hội liên-hiệp các báo Anh và Hoa-kỳ có đặt tiệc khoản đãi ông Caillaux. Ông Caillaux có nói ông vẫn ưng cái tôn chỉ thân-ái với liệt-quốc, miễn là làm sao cho nước Pháp được như ý trong việc bảo hộ quyền lợi của mình thì thôi. Ông lại nói một nước muốn giữ tín lực của mình tất phải hoàn lại hết các trái khoản. Song các nước cũng nên điều-đình với nhau mà xây xóa bớt các trái khoản đi để khỏi làm cho nhiều nước bị quẫn-bách, bởi vì như thế thì về đường vật chất các nước kia cũng lợi mấy, chỉ thấy về đường tinh-thần tổn hại nhiều mà thôi.

Tin Trung-hoa

Việc ở San-đầu

Nhân-dân tỉnh Saan-đầu bỗng thấy trong thành-phố có một đội quân tới 2000 người. Lúc đầu tưởng quân bị thua lui về, sau mới biết là không phải.

Khi quân ấy tới nơi, thì cứ xếp hàng mà đi mãi đến bộ binh-sự cũ của nước Đức. Đến đây quân xếp hàng chữ điền, một viên tướng đến nói vài câu, rồi kiểm điểm một lượt. Người ta nói đó là quân của tướng Lam-Hồ, sắp đem đến một trận Hà-nguyên. Quân ấy chỉ ở trong thành có hai giờ.

Tin một chiếc tàu bị cướp

Các quan ở Áo-môn chưa tiếp được tin gì đích xác về việc một chiếc tàu Bồ-đào-nha bị quân ở Quảng-châu ăn đánh.

Việc chiến-tranh ở Quảng-đông

Mới rồi ở Đạm-thủy đánh nhau to. Hai bên địch quân thay đổi nhau chiếm được nơi ấy, quân của Tôn không thông tỏ đường đất ở miền bờ sông, nên chi khi họ tiến lên xa nơi xảo huyệt quá, thì quân của Trần-quýnh-Minh bèn đánh áp, và lấy lại được Đạm-thủy. Người ta nói quân của Tôn tổn hại nhiều và tướng tên là Trương-dân-Đạt, bị thương đã chở về Quảng-châu phục thuốc. Chánh-phủ Quảng-châu thiếu tiền dùng lại muốn tăng thuế nhà khách-sạn, nhà hát, dầu tây, rau xuất cảng, thanh-lâu vân vân.

Quân Vân-nam ở Quảng-đông

Báo *Hongkong Télégraphe* đăng tin rằng ngày 18 mới rồi một đội quân xích vệ độ 200 người đến vây nhà giấy của một đội quân Vân-nam ở Quảng-châu. Linh vây bắn mấy hồi súng, các tướng thì trán vào phòng giấy. Linh canh cửa muốn ngăn lại, nhưng một người bị bắn chết, và hai người bị thương. Các viên tướng thu đoạt lấy khí giới, và giấy má để trong các phòng giấy, rồi giao nhà giấy cho quân xích-vệ canh giữ.

Ở Quảng-châu người ta nói rằng quân Vân-nam định giáp công quân của Trần-quýnh-Minh tiến vào Quảng-châu, Nghe tin Trần có cho họ ít tiền, và có hứa cho họ được kiêm đốc các chánh ở con sông con miền bắc.

Cứ xem quân Vân-nam nhiều người bỏ quân đội của Tôn mà sang với quân của Trần, thì tin ấy có lẽ cũng có điều thật.

Việc ngoại-giao

Ngày 23 février, Thân-thuỵ-Lan đã nhận chức tổng-trưởng bộ Ngoại-giao. Còn chức thứ trưởng thì hiện có ba người là Tăng-tôn-Giám, Trang-chánh-Kha, Vương-kế-Tăng hiện đang tranh nhau, phải đợi cuộc hội-nghị quốc-vụ giải quyết thế nào mới định được.

Một cuộc hội-nghị ở Phụng-thiên

Trương-tôn-Xương và Trương-học-Lương ở Thượng-hải về bày tỏ tình hình rõi loạn. Trương-tác-Lâm lấy làm tức giận, bèn triệu tập cuộc quân sự hội nghị ở Phụng-thiên, quyết dàng hết vũ-lực để giải quyết. Dư-luận đối với cuộc hội-nghị này, lấy làm chú ý lắm.

Số tử vong về cuộc chiến-tranh ở Quảng-đông

Từ khi quân Tôn và quân Trần khai chiến, hai bên đều có được thua. Kịch liệt nhất là trận Đạm-thủy, số binh lính tử vong hai bên đều đến ngót nghìn người. Về bên quân Tôn có dùng một vị quân quan người Nga làm tổng-chỉ-huy đội quân-quan học-sinh rất là đắc lực. Nhưng quân lính tử trận, tại vị quân-quan Nga ấy bắt trước khi mai táng lột hết khí giới và quần áo, giầy mũ của mỗi người cho vào một cái bao, cho tới vị lục-quân học-hiệu dùng thuốc tẩy đi lại để dùng. Người ta cho là tàn-nhẫn với người chết quá, nhưng người Nga nói đó là cái cách kinh-tế mới trong sự chiến-tranh cần phải thế.

Cuộc thi thơ

Của Neó-rai-Quyên nê-el

MMMCLXXIV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Lý Tổ xây lên tiếng vẫn hùng.
Nay miếu nay cung nay đã tạc,
Có cây có lá có hồ trông.
Tường đông chạm vẽ đông nho Khổng,
Cột bắc lưu truyền đấu Lỗ-công.
Để bà hoàng vương khôn xiết kể,
Vững bền sông Nhị với non Nùng.

Đoàn-Văn
Làng Hải-yến, Hưng-yên

MMMCLXXV

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Mỏ trước anh hoa giống Lạc-Hồng.
Mạch tiếp sông thù dòng nước Nhị,
Khí thông làng khuyết ngọn non Nùng.
Tiếng tăm tám giáp người tơ tưởng
Hương khói ba đình lúc nhạt nồng
Phong cảnh xưa nay phong cảnh ấy,
Quốc dân gọi tỉnh mãi anh hùng.

MMMCLXXVI

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Miếu cũ thành cao chốn nhị Nùng.
Phong vũ trần ai nhiều ngoại cuộc,
Y quan lễ nhạc ở trong vòng.
Biết bao khôi giáp danh còn đó,
Trải mấy tang thương tượng được chăng cùng.
Chung đục bấy lâu theo giáo dục,
Nghìn năm văn vật đất Thăng-long.

Nguyễn-tử-Thiện, Bắc-ninh

MMMCLXXVII

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nơi nơi nghiễm chung,
Bốn phía vang tài chuông cảnh tỉnh
Một tòa rực rỡ vẻ nho-phong.
Ngọc-sơn cảnh sắc khi im tế,
Trấn-bắc uy-linh lúc nhạt nồng.
Nhắn nhủ ai người làm huyết đó,
Kia nền tôn giáo nọ non sông.

MMMCLXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ như in chốn Nhị Nùng.
Sao chẳng tiêu-mà cùng giáo-hóa,
Hãy còn quan nọ với non sông.
Nhớ tay tạo-hóa mau trang-điểm,
Kẻo khách văn-nhân ngậm ngải ngùng
Còn nước non này nên nấp ấy,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Lê-ngu-Nhân, Nam-định

MMMCLXXIX

Nghìn năm văn vật đất Thăng-long,
Này miếu đây là chốn kính chung.
Tự Không vẫn trọ nền bộ Lý,
Lâm Ung đã xóa lối xe Nùng.
Đoái bia khoa-giáp mờ đời thịnh,
Lồng mộ Xuân-đình tỉnh giấc nồng.
Này gác này đình này chẳng phụ non sông
Đường đàn này chẳng phụ non sông

Đặng-trần-Vũ
Làng Phù-đổng, Bắc-ninh

(Còn nữa).

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Lâu nay bỉ-nhân vẫn từng được nghe rằng: Quý báo sẵn lòng chỉ bảo cho những người không biết những điều pháp-luật ở trên báo-chương, vậy xin nhờ quý-báo giảng cho một điều như sau này:

Nguyên ở xứ tôi có một người bị kiện, sau lên mãi Tuyên-thẩm xét xong rồi nghị phạt tên ấy 20 đồng, thì tên ấy đã đòi được 5 khác 6 đồng mất đến nửa năm rồi. Duy tên ấy còn có một cái nhà tranh để cho thuê ở đấy, mà người thuê nhà để nào đi tìm tên ấy mãi cũng chưa thấy. Người thuê ấy đã trót thuê trong ba năm trả đủ tiền rồi.

Vậy quan phụ-mẫu và trưởng-phố có thể đứng lên phát mại cái nhà ấy để sung vào tiền phạt được không, và nếu bán để nộp phạt thì người đã thuê trong ba năm, mà mới ở được một năm thì phải chịu thiệt hay sao? Ấy tình đầu là thế, cúi xin quý-báo chỉ bảo minh bạch cho, chúng tôi được đội ơn lắm.

TRẢ LỜI. — Nếu nhà ấy đem bán đấu giá thì người mua vẫn phải theo nguyên cớ đồng cũ, nghĩa là phải để cho người thuông ở hết hạn thuê. Nhưng người thuông ấy phải có giấy chứng thực rằng mình đã thuê trong 3 năm với người chủ nhà mà chưa hết hạn thì mới được.

* * *

CÂU HỎI. — Xin nhờ quý-báo chỉ giáo cho việc sau này:

Nguyên làng tôi có hai người được bằng sắc, một người đi lính được chánh cửu-phẩm đội trưởng, một người làm lý-trưởng được sắc tặng cửu-phẩm bá hộ, hai người ấy cùng thôi việc quan, bây giờ điền viên ở nhà. Vậy tôi thấy dân thôn hai người cùng tranh nhau ở trên, đã có đơn thưa ở tòa, tòa giao đơn ấy về quan huyện sở tại xét, song kết quả cũng chưa ra thế nào. Tôi chúng tôi thì không biết người nào ở trên, người nào ở dưới, dám nhờ quý-báo vui lòng chỉ giáo cho được đội ơn vạn bội.

TRẢ LỜI. — Việc này không phải là việc pháp-luật, nên thế nào thì lấy ở tục lệ làng xưa nay. Cứ lấy lý mà xét thì lý-trưởng có hàm tặng cửu phẩm bá hộ đã làm việc làng thâm niên vị thứ đáng ở trên người đội hay người cai có hàm chánh cửu phẩm đội-trưởng.

Xuân thủ đàm ân

(Tiếp theo)

Các viên chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thứ năm nay:

Hải-dương

Hàn lâm viện càng phụng (9-1)

MM. Phạm-văn-Tuân, Chánh-cửu-phẩm bá hộ (9-1) chánh tổng An-thọ huyện Tứ-kỳ.

Lê-v-Boan, Hàn lâm viện đãi-chiếu (9,2) chánh tổng Hương-bội làng Ha-vinh, huyện Thanh-hà.

Tăng bật phẩm văn giai (9-2)

MM. Ng-văn-Phong, chánh cửu phẩm văn giai (9,1) trưởng phố Hải-dương.

Trịnh-viết-Ngọc, chánh cửu phẩm văn giai (9-1) chánh tổng Bái-bộ, phủ Ninh-giang.

Ng-hữu-Kiêu, chánh cửu phẩm văn giai (9-1) chánh hương bộ làng Thương-đô, huyện Kim-thành.

Trần-duy-Cát, chánh cửu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng Trọc-châu, phủ Nam-sách.

Bùi-hữu-Nghĩa, chánh cửu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng Hàng quan, huyện Cẩm giàng.

Ng-duy-Đoan, chánh cựu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng Tạnh-đi, huyện Cẩm-giàng.

Ngô-v-Khiêm, chánh cựu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng Hội-hoàng, huyện Đông-triều.

Hoàng-v-Liêu, chánh cựu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng An-bồ, huyện Vĩnh-bảo.

Trần-v-Tuất, chánh cựu phẩm văn giai (9,1) phó tổng Kỳ-sơn, huyện Vĩnh-bảo.

Ng-v-Tỉnh, chánh cựu phẩm văn giai (9,1) chánh tổng Đông-đội, huyện Chí-linh.

Chánh cựu phẩm văn-giai (9 1)

MM. Trịnh-đình-Tạo, tàng cựu phẩm văn-giai (9-2) chánh tổng Kim-quan, huyện Cẩm-giàng.

Vũ-v-sinh, Tàng-cựu phẩm văn giai (9-2) chánh tổng Tu-thượng huyện Cẩm-giàng.

Ng-khắc-Bình, tàng cựu phẩm văn giai (9-2) chánh tổng Trang-kq, huyện Cẩm-giàng.

Vũ xuân-Thao, tàng cựu phẩm văn giai (9,2) chánh tổng Ninh-lại, huyện Cẩm-giàng.

Phạm-v-Chỉnh, tàng cựu phẩm bá hộ (9-2) phó tổng Tu-thong, huyện Cẩm-giàng.

Đinh-v-Cáp tàng cựu phẩm bá-hộ (9.1) phó tổng Dan-trang, huyện Cẩm giàng.

Đỗ-v-Chắc, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) phó tổng Lai-các, huyện Cẩm-giàng.

Phạm-huy-Tạ, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Phương-duy, huyện Gia-lộc.

Vũ-tất-Đạt, tàng cựu phẩm bá-hộ (9,2) lý trưởng làng Đinh-dao, huyện Gia-lộc.

Vũ-tá-Xuyên, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh-tổng Da-lễ, huyện Thanh-hà.

Ng-v-Siêu, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) cựu lý trưởng Vi-liệt, huyện Thanh-hà.

Phạm-v-Thăng, tàng cựu phẩm bá hộ (9.2) chánh hương hội Đậu-sơn, huyện Đông-triều.

Phạm-v-Hanh, tàng cựu phẩm bá-hộ (9.2) chánh tổng Yên-lãng, huyện Đông-triều.

Trần lanh, tàng cựu phẩm bá-hộ (9,2) lý trưởng làng Lục-dương Hạ, huyện Chí-linh.

Ng-đăng-Tuân, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Đông-xá, huyện Vĩnh-bảo.

Lê-v-Dự, tàng cựu phẩm bá hộ (9.2) chánh tổng An-điền phủ Nam-sách

Ng-xuân-Ân, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) lý trưởng làng Đông-đội, phủ Nam-sách.

Ng-v-Tỉnh, tàng cựu phẩm bá-hộ (9,2) phó tổng Thọ-trường huyện Thanh niêm.

Phạm-văn-Đoàng, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Lạc-nghiệp, phủ Nam-sách.

Học-bịch

Chánh cựu phẩm văn giai (9-1)

M. Quách-Vương, tàng cựu phẩm bá hộ (9,2) chánh tổng Lạc-thiện, châu Lạc-sơn.

Tàng cựu phẩm văn-giai (9-2)

MM. Xa-v-Vân, phó Tri-châu Đà-bắc.

Quách-tuyên, chánh tổng Lạc-đạo, quản tàng Hương nghĩa, châu Lạc-sơn.

Đinh-công-Vũ, phó tổng Hòa-bình, châu Kỳ-sơn.

Bùi-v-Đốc, lý trưởng làng Thanh-hương, châu Lương-sơn.

Ng-văn-Nam lý trưởng Liên-khúc, châu Lương-sơn.

Đinh-công-Vương, lý trưởng Tân-mai, c âu Mai.

Quách-Tá, lý trưởng Bình-kiều châu Lạc sơn.

Bùi-v-Hiêu, lý trưởng Sơn-trang, châu Lạc-sơn,

Hà-công-Ngu, lý trưởng Mai-hà, châu Mai.

NHÀN ĐÀM

Mặc đúng mốt

Một bà nhà quê mới lên chơi tỉnh, muốn mặc theo lối tỉnh, rồi trút bỏ quần áo nhà quê ra, chỉ một cái khăn mỏ quạ, mặc áo vải nâu, cái yếm trắng để lộ ra, cái quần lĩnh, lưng đeo bộ xà-tích, chân đi đôi giầy mõm ngỏe. Mặc xong, soi gương ngắm vuốt lấy làm thích, ngoảnh cổ lại hỏi người c j em rằng: bà trông tôi mặc có « đúng mốt » không? — Thưa bà, mốt t ời mốt thật, nhưng cái khăn bà khi hắn quá, cái quần bà hơi c c và ống thấp ống cao, giờ chân bà nề bước, đi giầy sao xứng? — Bà cứ nói thế, sao hôm nọ tôi đi xem xiếc, tôi trông con vật gì nó mặc đồ đầm cũng đúng mốt lắm. — Phải « đúng mốt » nhưng hiềm một vì đuôi nó vẫn thò ra....

Ng-h. T. v. B.

VIỆC HANOI

Thợ-thuyền

7 giờ	19 đồ	
15 giờ	22 đồ	

Giá thóc gạo !

Gạo hạng nhất, một tạ.		11 52
— nhì,	—	10 83
— ba,	—	9 80
Thóc hạng nhất,	—	6 80
Bắp ngô	—	7 50

Giá bạc. Kể từ ngày 6 Mars 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 08

Vin tàu. — Tàu *Songbo* khởi-hành ở Hải-phòng đi Hongkong, qua Hoihao và Kouang Tchéou wan ngày 17 tới bảy 7 Mars hồi 8 giờ.

Thư-tín trên Hà-nội sẽ đem xuống Hải p ông ngày 6 Mars chuyến xe 13 g 32.

Quan Thống-sứ đi kinh lược. — Quan quyền Thống sứ đã đi kinh-lược tỉnh Thái-nguyên sáng hôm nay. Nếu có đi tại giờ tại ngài định lên xem các mỏ nữa.

Thuế xe ở Hanoi. — Bản nghị-định quan Đốc-lý đặt các thứ t uế xe tại thành-phố mà bản-quán đã nói trong một số trước thì nay đã thấy yết tại tòa Đốc lý. Thuế ấy phải nộp từ ngày 1er janvier 1925 trở đi. Phàm các xe nào đem dùng trong địa-hạt thành-phố mà chỉ xe sống ở trong địa-hạt thành-phố thì phải chịu thuế ấy cả. Các thứ xe của các nhà công-thương có miễn-bài tại Hanoi, dùng vào việc của các nhà ấy, dù để ở ngoài địa-hạt thành-phố cũng phải chịu thuế ấy.

Nay xin đăng lại các thứ thuế như sau này :

A. — Xe hơi

1. Xe hơi (autom biles), xe hơi nhỏ, xe tricar, xe sidecars, xe mototris, xe hơi chở thuê (autobus) xe hơi trong tải (camions automobiles) v.v., mỗi mã-lực. . . . . 2$00
2. Xe đạp mô-tô, xe đạp có tự động-cơ, (moteur) v.v. 4. 00

B. — Xe ngựa

1. Xe ngựa 4 bánh cao-su. 7. 00
2. Xe ngựa 4 bánh sắt. . . 4. 00
3. Xe ngựa hai bánh cao-su:
   a) 4 chỗ ngồi . . 4. 00
   b) — 2 — . . . 2. 50
4. Xe ngựa 2 bánh sắt :
   a) — 4 chỗ ngồi. . . 2. 50
   b) — 2 chỗ ngồi. . . 2. 00
5. Các xe trọng tải. . . 3. 00

C. — Các thứ xe khác

1. Xe đạp 2 bánh, xe đạp 3 bánh, xe 3 bánh để chở hàng, vân vân. . . . 1. 50
2. Xe 2 bánh cao-su . . 2. 00
3. Xe nhà bánh sắt. . . . 1. 00
4. Xe bò người kéo. . . . 0. 50

Cứ mỗi năm trước ngày mồng một tháng hai thì các chủ xe phải khai tại phòng thuế chánh ngạch của thành-phố. Những xe nào đã khai rồi thì sẽ được cấp một cái thẻ thuế mà không mất tiền. Cái thẻ ấy mỗi năm thay một lần và được đăng từ 1er janvier đến ngày 31 décembre.

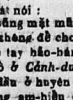
Những xe cộ hãy ở hàng và đi bán, tại nhà buôn xe hay là nhà đóng xe bán; những xe tay chỉ để cho thuê và nguyên đã phải chịu thuế thông-hành khác rồi; những xe đạp hai bánh, xe máy hai bánh, xe tay, mà những người quà, người liệt hay là người cụt một hay hai chân dùng; nhưng đồ chơi có máy chạy được và những xe đạp kiểu nhỏ để trẻ con dùng thì được miễn thuế cả.

Sở chiếu-bóng phủ Toàn-quyền, ở số 50, đường Quan-thánh, cần dùng một người gác ban đêm, tương mỗi ngày định là 0$30. Ai muốn làm đến đây mà hỏi.

Trường Cao-đẳng sư-phạm. — M. Maybon Charles văn-chương khoa báo-sĩ giáo-sư hạng nhất vụ, trong học nay bổ làm giáo-sư thực thụ hạng ba trực Cao-đẳng và quyền đốc học trường Cao-đẳng sư-phạm thay M. Mus đã học trực thụ trường lý về nghỉ.

Cuộc thi xe đạp — Cuộc thi xe-đạp ngày chủ nhật trước vì mưa k ông thành thì hoãn đến chủ nhật 8 mars này đúng 3 giờ chiều. Chương trình vẫn như chương-trình cũ. Vậy xin nhắc lại để độc giả được rõ.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Mantoy

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

Capsules huile de foie de morue

Mỗi ngày uống bốn viên, uống 3 viên, uống 2 viên, trước khi ăn cơm, rồi một viên sau cơm.

Tại phủ Thống-sứ. — M. Nguyễn-trọng Dzĩnh, thư-ký thượng hạng ba tại tòa tư phủ Thống-sứ nay được kiêm làm giảng-viên tại lớp dạy tiếng Việt-Nam. Phụ cấp mỗi tháng 10 $

Tưởng lục — Các quan chức và tổng lý có tên sau này vì đã có đặc công trong dịp nước lụt năm 1924 nên đều được cấp mỗi người một đạo tưởng lục :

MM. Vũ-ngọc-Liễn, tri huyện Yên-dũng; Hoàng-văn-Ký chánh tổng Quang-biên, huyện Việt-yên; Lê văn-Yêm, chánh tổng Quế-nham, phủ Yên-thế; Lê-văn-Khuê, chánh tổng Đình-kế, phủ Lạng-giang.

Ngạch kỷ lục. — M. P gm-Đồng, ký lục thực thụ hạng nhì ở Thái-nguyên được phép nghỉ 6 tháng, lĩnh nửa lương.

Một cái án được ân giảm. — Tên Phạm-ngọc-Tuyên cu-li làm vườn ở thành-phố Hanoi bị tòa Thượng thẩm ngày 8 janvier kết án phạt hai tháng tù về tội ăn cắp, xin quan Giám-quốc ân giảm, thì nay có nghị giảm làm 5 francs phạt. Tòa án đã giao cho sở Mật-thám tống đạt cái tin ấy cho tên Luyện được biết.

Chương-mỹ hội-tinh. — Trong số báo ngày 5 mars vừa rồi, ở mục này có tên M. Phạm-thọ-Cầu tức Chân-hưng, chữ hiệu thợ bạc ở Hanoi được thưởng chương-mỹ bội-tinh hạng ba (hàng đồng), bỏ sót mất chữ *chữ hiệu*, vậy nay bổ chính lại cho đúng.

VỊ ĐI XA MA BÁN

Một cái xe ô-tô « Citroën » 10 mã-lực kiểu thực đẹp, còn mới lắm.

Hỏi tại : Mme Léglise, số nhà 40, đường Ga-long từ 11 h 30 đến 14 h 30.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương binh 65 %, cựu Giám-đốc bệnh-viện Nguyễn-công-trứ ở Nouvi-khoa tại bệnh viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Saïd rồi Saïgon.

Nguyên khoa, hóa-sinh, chẩn mạch và các bệnh về phổi, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh hàng ngày : 9 giờ đến 9 giờ — chiều từ — đến 17 —

KHÁM BỆNH : GIÁ 3 đồng một lần

Phòng khám bệnh số : 1 PHỐ GIA-LONG, 23 (gần nhà số 236)

Cái nạn ô-tô ở đường Hà-nội-Hà-đông. — Hôi 7 giờ chiều 3 Mars vừa rồi, tại con đường Hà-nội—Hà-đông, chỗ bến ngoài Thanh-xuân một ít, có xảy ra cái nạn ô-tô rất ghê gớm.

Nguyên là một chiếc ô-tô hàng đi đến chỗ ấy thì bị một bánh mắc vào đường sắt xe điện, thế là một bánh vỡ phăng, xe nhào nghiêng đi một cái thật mạnh, đến nỗi một người hành khách ngồi trong xe tên là Đào-văn-Viên bị bắn đâm đầu xuống đất, nằm đấy đi bất tỉnh nhân sự, lập tức người ta cho chở ra nhà thương bảo bộ điều trị ; thầy thuốc xét ra người này bị nhiều thương tích ở đầu và ở mặt và lại ngại rằng có lẽ bị dập cả sọ nữa, chưa biết sống chết thế nào. Hiện còn đương xét xem lỗi tại đâu mà xảy ra cái nạn gớm ghê ấy.

Ngạch tuần-cảnh. — M Cải văn-Dệp, phó quản cảnh sát ở Haiphong, được nghỉ 3 tháng, lĩnh nửa lương.

Ngạch mật-thám. — M. Vũ-đình-Mậu, được bổ làm công nhật tại sở mật thám, lương mỗi ngày 0$70

Cuộc đánh số lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Một số thứ nhất được 10.000 p. 00 ; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00 ; năm số mỗi số được 1.000 p. 00 ; mười số mỗi số được 500 p.00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi thư-phải-lại (recommandé).

Các ngài mua mau kẻo hết.

Bị thương. — Hồi 9 giờ sáng hôm qua một người làm hiện Gò-đa, trong khi làm việc, không biết vì vô ý thế nào mà đến nỗi cả một hòm rượu lớn đổ vào người. Máu chảy ra rất nhiều ở mặt và ở cằm và không nói được ra tiếng. Ngay lúc ấy đã cho thuê xe đem lên nhà thương băộc thuốc.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ các các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG

(CATALOGUE) ở NÀY

Quan Bọc-tơ Si-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các thứ bệnh đàn-ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh mắt thường, mắt và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tê đau mắt, các chứng ghẻ lở con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gà, số nhà 22, Hanoi. Dây nói 214..

Quan Bác-tơ có sẵn nhà cho người đi xem ốm đau, ai vắn lại bảo. 2003

TOU-FOU???

Tou-fou là tay đồng trò

chớp bóng có giá-trị

CỦA HIỆU

INDOCHINE-FILM

Sành bầy được với những tay sành-sỏi

Chẳng bao lâu tấm sẽ được mục kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 phố 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dầy, đau ruột, bệnh đau bà và hộ-sinh, trẻ con.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2000

Đã mười một lần ăn ăn cắp — Hồi 4 giờ sáng hôm kia, một v ên thanh-tra mật-thám đi bắt được tên Ng-v-Thép, tức Thiệp, tức Hào, là một tên vốn có tiền, là đầu trộm đuôi cắp xe nay, đang bị giam tại bóp xem đêm Yên-thái (Hà-đông) thì trốn mất. Viên thanh-tra mật-thám bắt được nó giữa lúc nó đang định lấy trộm các đồ đồng và quần áo của một nhà kia. Khi bắt được, giao cho một thầy mật-thám ta giải đi, thì tên tướng trộm ấy lại lấy dao con đâm vào tay người một thầy chực đánh thảo nữa, nhưng không trốt. Xét ra tên này đã bị can án ăn cắp 11 lần cả thảy rồi và đã phải biệt xứ.

Thôi lần này ấn trị được biệt nọc.

Ăn cắp — Ba tên bán bánh là Vũ-văn Can, Vũ-văn-Toan, Lê-văn-Phùng ở ô Chợ dừa, bị thưa là ăn cắp các đồ lặt vặt giá 5 đồng, và đã phó xét về việc giấy bạc giả 100 đồng.

Ngựa xe-ngựa. — Hồi 8 giờ hôm mồng 5, cái xe ngựa của quan trạng ấy Chélas đi lối phố thợ Nhuộm rẽ sang Trường-thi thì đụng phải bà cụ già tên là Ng-thị-Bật 83 tuổi quán ở Trung-liệt phố 6, bị gẫy xương chân bên trái, nên đã đưa vào nhà thương phục thuốc.

Trộm. Mme Chu-thị-Ngọ 57 tuổi, số nhà 21 phố hàng Giấy trình tại sở Cảm rằng kẻ trộm lấy mất của 63 vàng và các quần áo đáng giá là 443p.

Quân lính của ai ? — Ng-v-Viên 45 tuổi, không có nhà ở Hanoi, thấy có một cái quần lĩnh thâm, bỏ ngoài là của ăn cắp, nên đã bị bắt.

Bội tín. — Hoàng-văn-Hương 25 tuổi, Hoàng-v-Thực 22 tuổi, Nguyễn-Tiến 24 tuổi, Ng-văn-Quyết 20 tuổi, bị thưa là bội tín mất đồng tiền 33 đồng của Phạm-t-i-Khoa số nhà 136 đường Huế, nên đã bị bắt giam xét.

(Xem trang thứ ba, cột thứ ba).

TẠI TRƯỜNG QUANG-VĂN

17, Rue des Briques, Hanoi

Lớp dạy riêng cho các nữ học-sinh thi bằng cơ-thủy tiết-nghiệp đã bắt đầu học từ hôm 2 Mars 1925.

Lớp ấy học từ 12 giờ trưa, đến 2 giờ chiều. Tiền học mỗi tháng là 2$00.

Còn lớp năm thứ nhất (1ère année) và lớp thứ-nhì (cours des secondaires) cũng đã học từ tối hôm 5.

Lớp nào cũng có hai ông giáo và phần nhiều là học về pháp-văn và toán-pháp.

Những giấy xin học phải nộp tại buổng ông đốc từ 8 giờ đến 10 sáng. Phải đính thêm cả bản khai-sinh nữa.

Trường lại lập ra một cuộc nói truyện riêng về việc học.

Vậy ngài nào có vấn-đề gì hay muốn bàn, xin gửi đến cho ông đốc biết trước, nhà trường rất lấy làm hoan-nghênh.

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-BỈ-MỤC dịch thuật

Vũ-tòng vào đan-thần-phòng, có hơn 10 người tội-tì xúm lại xem, rồi bảo rằng :

— Ông mới lại đây, nếu trong khăn gói có thứ của ai hay là có tiền-bạc gì thì cầm sẵn ở tay, lúc nữa viên sai-bát vào đây, sẽ đưa cho hắn. Nếu không thì ngọn roi sai-uy-bổng kia, hắn sẽ làm cho phải đau-đớn khổ số. Chúng tôi cũng ông đều là trong bọn tội tì, nên tôi phải bảo. Người ta sẽ cáo rằng « *Tào tử bỏ bị* » (1) thì sự ông không biết thì hại cho ông vậy.

Vũ-tòng nói :

— Các người chỉ-bảo như vậy, tôi xin cảm ơn. Tôi cũng có đem theo ít tiền bạc đây, nhưng cần tế-tế mà hỏi xem tôi sẽ đưa cho, nếu ăn ra ý sách nhiễu thì một đồng nhỏ tôi cũng không có.

Bọn tội tì nói :

— Ông chớ nên nói ngang như thế. Người ta có câu rằng : « *Không sợ kẻ ăn giỏi, phải sợ quân ở dưới quyền người ta, ta cũng phải chịu nhẫn một chút.*

Nói chưa dứt lời thì lồng thấy viên sai-bát đến, bọn tội-tì đều bỏ đi chỗ khác. *Vũ-tòng* cũng đã bàn-kỹ để ở trong đan-thần-phòng.

Viên sai-bát ngước vào trông, rằng :

— Tên tội-tì mới đến đâu rồi ?

Vũ-tòng nói :

— Tôi đây !

Viên sai-bát nói :

— Người cũng mặt mũi con người, thiết tưởng không để cho ta phải nói nhiều. Đã là tay hảo-hán đánh chết được con hổ ở *Cảnh-dương-cương*, lại làm đô-đầu ở huyện *Dương-cốc*, ta nghĩ cũng am-hiểu đôi chút, ai ngờ chẳng biết tí gì.

Vũ-tòng nói :

— Người muốn bắt ta phải lễ người đã chứ. Lão-gia này nửa đồng nhỏ cũng không có, chỉ có hai quả phật-thủ này muốn đem tặng tổng cho nhà-ngươi, chứ ít bạc vụn đây, ta còn phải để mua rượu nồng, thử xem nhà-ngươi dùng cách gì mà đối-đãi, hay là lại giao trả ta về huyện *Dương-cốc* chăng.

Viên sai-bát nổi giận quay đi. Bọn tội tì kia lại chạy đến mà bảo rằng :

— Ông khang-cự với hắn làm chi, hắn phải khổ. Bây giờ tiền-bối trong nghị cùng chức quản-đinh, tất nhiên nguy đến tính-mệnh của ông vậy.

Mọi người xem xung quanh đều cười mà bảo nhau rằng :

— Anh chẳng ngây-dại ấy thật đã muốn chết. Ta thử xem hắn làm ra thế nào.

Vũ-tòng nói :

— Muốn đánh thì đánh cho thật đau, chớ đụng đánh khẽ, chẳng bõ làm cho ta ngán !

Mọi người đứng xem, đều bật mục cười. Viên quản-đinh truyền lệnh, quân-sĩ đa-ra, đã đem còn ra sắp đánh. Bỗng thấy bên cạnh viên quản-đinh có một người đứng, mình cao 6 thước, trạc độ 24 hoặc 25 tuổi. Nét mặt trắng trẻo, bộ râu ba chòm, đầu quấn miếng vải trắng, mình mặc áo lạ xanh, cánh tay hữu cũng quấn một miếng vải trắng.

Người ấy ghé tai viên quản-đinh, bảo thầm mấy câu thì thấy viên quản-đinh phán rằng :

— Tên tội tì *Vũ-tòng* mới đến-kia, trong khi đi đường, nhà ngươi có bị bệnh chi không ?

Vũ-tòng nói :

— Trong khi đi đường, ta chẳng có tật bệnh chi cả. Được tổng nhiều, ăn ít nhàm nhiều, cơm ăn nhiều, cho nên thường được khỏe.

Viên quản-đinh nói :

— Thảo nào chẳng là trong khi đi đường có bị bệnh, lo nhận cái mặt thì đã biết. Ăn là ta hãy cho tạm hoãn cái đòn sai-uy lồng.

Mấy tên quản cấm còn đứng bên cũng bảo *Vũ-tòng* rằng :

— Sư-cô cứ nói trong mình bị bệnh, thế là ngài có lòng thương mà muốn cho chỗ cho nhà người đó. Người mau mau cáo ốm, tự khắc được xong việc.

Vũ-tòng bảo :

— Ta chẳng ốm đau chi cả. Ta chẳng ốm đau chi cả. Đành thì đành đi cho xong việc, ta không muốn lưu một trăm roi đòn kỳ lại, để còn kỳ kèo. Nếu còn kỳ kèo thì cái nợ mọi người ấy biết bao giờ trả xong !

Mọi người đứng hai bên đều phải bật cười. Viên quản-đinh truyền lệnh cho xong việc, ta không muốn lưu một trăm roi đòn kỳ lại, để còn kỳ kèo. Nếu còn kỳ kèo thì cái nợ mọi người ấy biết bao giờ trả xong !

Mọi người đứng hai bên đều phải bật cười. Viên quản-đinh truyền lệnh, quân-sĩ đa-ra, đã đem còn ra sắp đánh. Bỗng thấy, bên cạnh viên quản-đinh có một người đứng, mình cao 6 thước, trạc độ 24 hoặc 25 tuổi. Nét mặt trắng trẻo, bộ râu ba chòm, đầu quấn miếng vải trắng, mình mặc áo lạ xanh, cánh tay hữu cũng quấn một miếng vải trắng.

Người ấy ghé tai viên quản-đinh, bảo thầm mấy câu thì thấy viên quản-đinh phán rằng :

— Tên tội tì *Vũ-tòng* mới đến-kia, trong khi đi đường, nhà ngươi có bị bệnh chi không ?

Vũ-tòng nói :

— Trong khi đi đường, ta chẳng có tật bệnh chi cả. Được tổng nhiều, ăn ít nhàm nhiều, cơm ăn nhiều, cho nên thường được khỏe.

Viên quản-đinh nói :

— Thảo nào chẳng là trong khi đi đường có bị bệnh, lo nhận cái mặt thì đã biết. Ăn là ta hãy cho tạm hoãn cái đòn sai-uy lồng.

Mấy tên quản cấm còn đứng bên cũng bảo *Vũ-tòng* rằng :

— Sư-cô cứ nói trong mình bị bệnh, thế là ngài có lòng thương mà muốn cho chỗ cho nhà người đó. Người mau mau cáo ốm, tự khắc được xong việc.

Vũ-tòng bảo :

— Ta chẳng ốm đau chi cả. Ta chẳng ốm đau chi cả. Đành thì đành đi cho xong việc, ta không muốn lưu một trăm roi đòn kỳ lại, để còn kỳ kèo. Nếu còn kỳ kèo thì cái nợ mọi người ấy biết bao giờ trả xong !

Mọi người đứng hai bên đều phải bật cười. Viên quản-đinh truyền lệnh cho xong việc, ta không muốn lưu một trăm roi đòn kỳ lại, để còn kỳ kèo. Nếu còn kỳ kèo thì cái nợ mọi người ấy biết bao giờ trả xong !

Vũ-tòng nói :

— Chẳng hay chúng dùng những cách gì mà hại tôi ?

Bọn tội-tì nói :

— Tối hôm nay chúng cho ông ăn mấy bát cơm gạo vàng thật mới, đem vào trong hầm, lấy thùng trói ông rồi dùng dải giường quấn cho thật kín, khiến tôi-khiếu còn ông đều phải bế-tắc, rồi dụng dùng ở bên trường, chỉ trong hồi lâu thì tự-khắc ông phải chết ngạt.

Vũ-tòng nói :

— Còn cách gì nữa không ?

Bọn tội tì nói :

— Còn một cách nữa là cách trói chặt ông lại, rồi dùng một cái dây vải lớn chứa cát để chèn ở trên mình ông. Cách này cũng chỉ trong hồi lâu thì ông phải chết mà thôi.

Vũ-tòng lại hỏi rằng :

— Còn cách gì hại tôi nữa không ?

Bọn tội-tì nói :

— Chỉ hai cách ấy ngày bọn tôi, còn thì không nghĩ.

Nói chưa dứt lời thì bỗng thấy một tên người nhà ông cai quản vào mà bảo rằng :

— Ông Võ-đô-đầu mới lý dây ra đây làm chi ?

Vũ-tòng nói :

— Ta đây ! Nhà-ngươi hỏi gì ?

(Còn nữa)

(1) Nghĩa là con thỏ chết thì con hồ cũng có lòng thương.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

• TONIQUE TONKINOIS •

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chắc không như có mấy thứ thuốc về những bịnh kín, là trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể dùng được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo mắc to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu 37 năm-đình thứ ba, tờ Mật-của phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng vào MONTÈS qui-hàng, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng quen rồi hay, đáng nên giá thưởng, trước lục phê thị giữ cho qui được phòng chế-ông đã tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

TRÀ VINH-MẬU

Bản hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, nhận các thứ trà đầu-xuất thượng-hảo-hạng lại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thảy-liên, vân vân, dùng cách hấp-hơi điều chế, ai gần ai cũng biết hương.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ » công được nhiều qui khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đầu riêng của trà VINH-MẬU đáng báo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà nghiệp cẩn bạch

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres.	18 HP	1.600 $
Citroën torpédo.....	10 HP	1.200 $
Ford —	10 HP	400 $

S'adresser à l'Usine Electrique.

CUỘC THI CÂU-ĐỐI (1)

Câu ra :

Rằng nay thánh-trạch dồi dào, tưới ra đã khắp.

Các câu đối :

Tức thời kiệu hoa giục giã, nước cũng về nơi. — Phải tắc trời chiều ấm-á, hồi đến nghề chơi. — Tài đây huệ hương sực-nức, tặng lại hẹn xưa. — Bằng trong trời cơ tác-hợp, gặp gỡ kết giao.

N. Nguyễn-đăng-Đinh
Poste de Nghĩa-lộ, Sơn-tây

Cho nên thiên-hạ qui-hồ trọng vào công khen.

Lê-xuân-Nùng
Làng Quảng-phúc, Ninh-bình

Vàng trước thiên-nhan gang tấc, chúc thọ không ngăn.

Trần-Khải
Làng Quảng-phúc, Ninh bình

(1) Tập một câu ở trong bộ « Tục Tái-sinh-duyên » mà đối, chứ không phải tập Kiều.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế J. BLANC
33, phố Tràng-tiền Hanoi.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa mày mắt, chảy nước mắt. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

» Giá một lọ: 0$80

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng công-tác. — Ngày hôm nay 7 tức sáu, 6 mars, hội-đồng công-tác ra Uông-bí để đi xem mảng nước. Cả hội-đồng định đi xe tay ra ngoài ấy cho tiện việc quan-sát suốt dọc đường có chôn ống máng và cầu cống.

Trường Henri Rivière sắp có kỷ-thắc-xi. — Trường học Pháp-Việt ngày trước, sau làm trại cảnh-binh, gần đây lại làm chỗ chứa xe cứu hỏa và 6-tô tưới đường thì nay thấy đang giỡ đi để làm kỷ-túc-xá cho trường học trẻ con Tây.

Quan huyện mới. — Quan huyện mới về thay M. Đàm-duy-Huyến ở huyện Hải-an là M. Trần-ngọc-Lô đã tới chuyến xe lửa năm giờ chiều hôm qua.

Hội đá bóng « Jeunesse Tonkinoise ». — Nghe nói độ hai tuần lễ nữa rạp hát Lạc-mộng-đài sẽ diễn một vở tuồng đặc-biệt, thu được bao nhiêu quyên cả cho hội đá bóng Jeunesse Tonkinoise của người minh.

Người ta lại nói chính hội Jeunesse Tonkinoise cũng đang sắp đặt định diễn một tấn kịch cải-lương rất mới lạ để hiến bà con một buổi vui hiếm có.

Gửi xã Chavignon. — Số tiền 3.000 đồng trích ở sổ dự-toán thành-phố để quyên giúp xã Chavignon đã được quan Thống-sứ chuẩn y, hiện đã gửi cho con nuôi thành-phố Hải-phòng bằng ngân-phiếu kho bạc là 32.400 quan.

Nhân dịp này quan Đốc-lý Haiphong có phúc-đáp cho ông xã-trưởng Chavignon biết rằng thành-phố không thể ưng chuẩn số tiền 5, 6 triệu quan mà hàng xã đã viết thư hỏi vay độ trước.

Đưa đi Hanoi chữa thuốc. — Cậu bé Trần văn-Lộc bị con chó của Ng-v-Việt ở bến đò xi-măng cắn phải đùi bên trái ngày 2 mars đã đưa đi Hanoi chữa thuốc.

Thẻ căn cước. — Một cái thẻ tuần thành thành-phố đã rơi ở Ng-khắt-Quán, 39 tuổi, năm 1924, rơi ở nhà giấy thép đã để lại sở Cảnh-sát, ai mất lại mà nhận.

Thuốc bắn. — Ở bãi hoang dưới Quan-khê, vừa rồi lính cảnh sát bắt được một bao đầy thuốc bắn cân được 10 kilos của một người nào bỏ chạy. Sở Cảnh còn đang truy vấn, hiện đã làm biên-bản.

Cần dùng một người cai thợ đề chuyên môn. Hỏi tại sở Lai-nhiên, Haiphong, ngày thứ hai và thứ bảy.

Chở xác về Tàu. — Chuyến tàu *Lee-sang* tới bến Hải-phòng hồi 10 giờ thứ năm 8 février vừa rồi có chở hai cái quan-tài của hai người Khách bị giết ở Quảng-đông, nay đem về Vân-nam. Hiện đã đem lên xe-hỏa chở về Si-Tchouang (Vân-nam).

Giấy bạc giả hai chục đồng. — Vừa rồi một tiệm phụ tải tên là Đặng-kim-Thố bị bắt có một cái giấy bạc giả hai chục đồng. Hỏi thì tên ấy khai là hắn có 5 cái giấy như thế của anh hắn là Đặng-kim-Hồ làm bởi ở tàu đưa cho.

Cả hai anh em tên ấy đều đã bị bắt, hỏi ra thì tên Đặng-kim-Hồ nhận là có giao cho em hắn 3 cái giấy 20 đồng, biết là giấy giả nên hắn đã dặn em hắn đừng có tiêu. Hắn lại khai rằng những giấy ấy hắn được ở trong ngăn kéo dưới tàu *Angkor* là tàu hắn làm bồi bấy nay.

Sở mật-thám còn đương tra xét việc này.

SƠN-TÂY

Đàm cướp ở làng Ấy-đồng. — Hồi 3 giờ sáng ngày 4 mars vừa rồi, một bọn kẻ cướp cầm dao mác vào nhà người đội-trạm tên là Ng-xuân Hanh, làng Tây-đằng thuộc phủ Quảng-oai. Chúng cầm dao chém vào đầu vào mặt chủ nhà bị thương rồi vơ vét được hơn hai trăm bạc vẫn để trong cái tráp và cái đồ đạc vật vãnh khác giá đáng 100 đồng rồi cắt mất.

Việc báo lên đến tỉnh, quan Công-sứ Wintrabert nhân có mấy viên thanh tra mật thám qua tỉnh, liền giao cho xét việc này, thì lập tức chiều hôm ấy mấy viên thanh-tra mật thám tra ra ngay được hai tên thủ phạm đám cướp ấy, hiện còn đương tra xét cho ra cả đồ đảng chúng nó, chẳng thế nào rồi cũng phải ra cả.

PHÚ-THỌ

Đào ngạch ăn trộm. — Đêm mồng hai rạng mồng ba tháng ba tây vừa rồi kẻ trộm cắt rào vào nhà Mme Ng-thị-Dương tức Vạn-lợi, gần ty tuần, rồi đào ngạch vào trong buồng lấy mất tiền nong đồ đạc cả thảy tới 400 đồng. Sở xen-đầm hiện còn đương xét việc này.

TUYÊN-QUANG

Mật Thánh-mẫu. — Vết tích nữa ở Tuyên có hai đền Thánh mẫu, năm nào cũng vào khoảng giữa tháng hai, thiện nam tín nữ ở các tỉnh dưới xuôi lên lễ hai đền rất đông. Ngày xưa đi tàu thủy về độ này nước cạn thành ra nhỡ luôn, ngày nay đường bộ thông thương vận tải dễ dàng, mà nhanh chóng nhất thì đi bằng ô tô từ Phú-thọ lên Tuyên mất có hai giờ đồng-hồ thôi.

Nếu vậy thì tiện cho khách thập-phương lắm.

Đ. lai cảo

(Xem trang thứ tư)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 6 Mars 1925

Bản-hội lại tiếp được nhiều thư của các liệt quí giả lại hậu diễn lại tích « MỘT TRẬN CƯỜI » mà diễn pha thêm một tích ngắn nho kèm vào vở hát ấy cho vui và buồn-cười, vậy bản hội xin lĩnh ý mà tối hôm nay xin diễn hai tích :

Tích thứ nhất :

MÀI GƯƠM DẠY VỢ

Tích thứ hai :

MỘT TRẬN CƯỜI

Tích thứ nhất là gương khuyến giới, vừa vui trò vừa buồn cười lắm.

Tích thứ hai là một vở chèo chi-lương, lâu nào diễn cũng được nhiều quý-khách ngợi khen và đến xem đông lắm, thương không đã ghẻ để các ngài ngồi. Vậy xin các liệt-quý lưu tâm mà họ cổ cho.

Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ bảy 7 Mars 1925

MÃ ĐẬU THÂN GIAO

Giết người nhưng cũng đáng khen, Làm gương cho đứa bạc đen sau này.

CÁO-BẠCH

Mấy lời bá cáo gần xa,
Dịp này nông-vụ các nhà vừa xong ;
Làm trai hà lẽ ngồi không,
Cũng nên kiếm việc để dùng trí tiên ;
Bảng Danh về hội Đông-triều,
Mỏ than khai đã bao nhiêu năm rồi ;
Mỏ mang cũng lắm thế vui,
Nhà thương sẵn thuốc cho người vệ-
Cửa nhà rộng rãi rung rinh, [sinh ;
Khẩn cần sẵn có miếu đình đôi nơi ;
Nước ăn nhờ có máy hơi,
Ông truyền tuôn chảy đến nơi cạnh
Trò vui có si-nê-ma, [nhà ;
Chớp cho hàng phố các nhà xem không;
Có trường quốc-ngữ phổ-thông,
Đặt thầy giáo dạy nhi-đồng sớm trưa ;
Bán buôn hàng hóa có thừa,
Chợ bày đông đúc tha đưa ra vào ;
Việc làm công cán cũng cao,
Ước ngày chừng độ năm hào trở lên ;
Đỗ dần nhờ có chả quyện,
Giết phần công chính giáp bên đồng-
Cuộc đàn mở cỗ vui sao, [bào ;
May ai dự tráng lĩnh vào đồ chơi ;
Chẳng là những thế mà thôi,
Bốn bông lại thưởng cho người tiêu ;
Hội tư cấp chẳ đứng đầu,
Công-ngân cốt để giúp nhau lúc càng ;
Họ tên hình ảnh mấy dòng,
Biên vào trong sổ để dùng lam ghi ;
Tiện cho lúc ở lúc đi,
Hình này tức cũng thể tày thân đây ;
Mấy lời biện bạch trên này,
Toàn là sự thực tỏ bày dám sai ;
Dám xin liệt-quí tôn thai,
Rủ lòng quang cố khuyến người đàn
Hãy nên thử một lần xem. [em.

Mỏ Bằng-Danh, đồn Uông-bí,
tháng một năm Giáp-tí

茂 MAO-SENG 盛

98, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

• MÁY MÓI số 243 •

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠO-THỊNH kính cáo.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Nước-hoa, xà-phòng

Nước Co-lon GIRAUD 70° . . . . . Độ chừng một lít :		25 fr. 00
	Nửa lít :	14 fr. 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp aluminium.	Một miếng :	2 fr. 00
Xà-phòng rửa răng ENNEGE. Hộp giấy. . . .	Một miếng :	1 fr. 25
Xà-phòng tắm 140 grammes gói giấy bóng.	Một hộp sáu miếng :	10 fr. 50
Gương tay. Cạnh soi. Khung bằng jonc nickelé 16 × 11 c/m.		15 fr. 00
Dao liếc dao. Gỗ sơn hai mặt có da. Vỏ ngoài bằng carton 28 c/m.		6 fr. 50
Dao cạo thường. Lưỡi Krupp.		10 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có quảng bá này, các bệnh ho, đau mạng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều làm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi những nỗi nguy hiểm ấy, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0$25 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ-ảo vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc : các thứ mặt đá thực và giả, kinh gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

Tiếng vỗ tay khen, nghe như sấm động

Cách buôn-bán đời xưa, đắt tiền mới được của qui, nếu của rẻ tất là của ôi. Người đời nay thì không thế, có khi buôn bán phát-đạt, lại dùng thứ của ôi mà bán đắt tiền. Nói tóm lại thì chỉ nên bán giá phải chăng là hơn.

Nay có hiệu bán trà SÂM-MẬU, trà HỒNG-THÁI, trà VẠN-XUÂN ở phố hàng Ngang, số nhà 59, các giới quan thường mua dùng, ai cũng phải khen. Trà-vị rất ngon, bán giá phải chăng. Khi nào các ngài tiện dịp đi qua, xin mời vào hiệu SÂM-MẬU ở phố hàng Ngang, nếm thử một chén hoặc mua cho ít nhiều, đem về pha uống, ngẫm nghĩ bị ngon, mới biết là câu nói không sai vậy.

1999

Cuộc số số về việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến-sĩ

Chiếu theo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 23 Septembre 1924

Kỳ mở số ngày 1er Mai 1925

TẤM VẠN PHIẾU 0$

1 lô.	10.000$00
2 lô.	5.000.00
5 lô.	1.000.00
10 lô.	500.00
100 lô.	100.00

Từ nay trở đi ai muốn mua các phiếu cứ đến tòa Bắc-lý, các nhà băng, những nhà buôn lo trong thành-phố và các tòa Sứ các tỉnh ở Bắc-kỳ đều có bán cả.

Chỉ mất có 1 đồng, mà may ra được những 10.000 đồng.

BẮC-NINH

Chữa chùa Lim. — Nghe đâu hàng tổng ta định trù 1.500 đồng để chữa chùa Lim thì phải. Nếu 1.500 đồng ấy mà dùng vào việc này thì khi quá, vì chùa cũng không hư nát mấy. Tưởng hàng tổng nên trù lấy 500 đồng, nếu thiếu, lập phả-quyên, quyên của thập-phương thêm vào thì phải hơn, vì chùa này có tiếng trong hàng tỉnh thì ai nấy cũng muốn đem tâm vào. Trong hàng tổng cũng còn nhiều việc cần đến tiền như lập trường học, dựng nhà học-sinh thì tiền còn thừa nên làm những việc ấy có lẽ cũng hay lắm.

Hải-Vân

HON-GAY

Lại cái nạn của con nhà lao-động. — Ngày 28 février vừa rồi, vào hồi 2 giờ sáng, một người cai tên là Trịnh-v-Hữu, chừng 18 hay 20 tuổi, làm tại hầm đá Ta-lay ở Quảng-yên, là cái hầm của M. Vesser mà M. Ngquang-Nghiệp đứng làm thầu-khoán, thình-linh bị một tảng đá nặng tới 10 tấn rơi đè phải người, chết ngay lập tức. Khi người ta ở vào kéo ra được thì xét thấy khắp mình người ấy đều bị chi-chít những vết thương rất nặng, nhất là ở ngực, sườn bên trái bị toạc một miếng lớn và chân bị nát như ra. Sở sen-đầm đã đến khám-nghiệm và cho chôn.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng đa dầy, đau đa dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Trodigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ 8 giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi táo, ho, giật gân, mặn nhạt, sốt, vân vân, muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng:

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tán (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ: 0$90

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT MÀ KHÔNG CẦN CHỈ PHẢI CỮ ĂN

và an dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ uống tắm và đã mau sổ tại xổ rất êm thấm.

Bán tại: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 167, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các Dược-thuốc đều có bán.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

Trong thuốc trị bệnh tê-bại, đau xương của Hiển Tử-Ngọc-Liễu, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong cõi gần xa. Vì nổi mình vực dậy bổ của nó rất mãn-nhiệm, nó làm nhẹ khí huyết sung túc, sương sốt mạnh mẽ, thực này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất để uống. Hiện có gửi bán tại nhà in Kim Bửu-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Hương-Mật thư điểm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong và hiệu Thương-Nguyên, Rue Paul-Bert à Huế, giá mỗi chai là 2$00.

Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay hỏi điều gì, nhưng viết thư về bản-hiệu tại Đáp-cầu.

Ở Đông-Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao lê của người Nam-Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, đủ cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các qui-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-hiệu: Distillerie du Nord

56 bis 58, Quai Clémenceau

HANOI

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra chiêm nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu rủi, mất của mất tiền.

Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ấy. Kẻ thì ngủ không được thì hay sinh ra ngủ vẫn ngủ vơ, tên sang thức giấy mới chợt lạ dùng, ngủ không ra việc, làm lụng gì cũng không mấu, mỗi mà ăn mất thì sinh ra bệnh thương gân hay bệnh gỗ gại.

Ai mà không ngủ được nay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này ăm cho ngủ được ngon giấc, tâm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba lê là chế ra.

Ở các hàng báo chí to đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

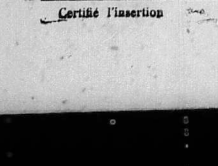
Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CHÂN-HƯNG

Nhà-Đồ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANHUNG

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình qui-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở ca-la-lô số 6 cửa bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 ha nhiên

NHỮNG VẾT XẤU Ở NGOÀI DA

cũng là diện-mạo già đi, là bởi các chất dựng nên da khô đi.

THỨ CRÈME SIMON

CRÈME SIMON

PARIS

giữ cho da mềm mại, giữ cho người trẻ và đẹp luôn. Trừ được hắn nắng, bệnh cám thứ, và các dâu sâu bọ đốt, vân vân.

Phấn và xà-phòng Simon

Votre intérêt !!

est de coiffer un bon

CASQUE EN LIÈGE 3$50 & 3$00

COIFFANT LÉGER SOUPLE ÉLÉGANT SOIGNÉ DURABLE

DEMANDEZ

CHEZ HAI-CHINH

SEUL FABRICANT

74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

2042

DẦU "CRESYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình dán hiệu.

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỈNH OAN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỈNH OAN tinh-nghiệm thực, nhưng ta hãy giữ gìn, tránh-tuyệt THIỆT HƠN ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa tay nhà cửa khỏi độc-địa, để tẩy trong đồng hài, cầu bùn lấy gạo khỏi độc-giun.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thủ độc, trung và, muỗi uống, bổ chết, gian mồi và nhen-nhen.

Có mới mình thực dầu "CRESYL-JEYES" đừng trọt tử nơi hiệu mà thôi.

HÃY CỨNG CỐI ĐỪNG CHỊU lấy bình giả trong vỏ mỏng hay "CRESYL-JEYES"

CRESYL-JEYES. 35, Rue des Francs-Bourgeois. PARIS-6e

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酋補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bảo-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晌各啞每各啞沒戰體欺牌稱

Bán tại: Hiệu Bảo-chế **J. BLANC**

31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

VIN J. K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Hễ khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$40

SÀ-PHÒNG BA

DẦU THƠM XOÁ TÓC

NƯỚC HOA THƠM

SÁP-MỠ

Pactual

LYON

2056

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 50 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cái vé, và hễ vé trúng số được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền lần được ngay cái vé vé, vì được dự tất cả các cuộc xổ số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 o/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô.	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô.	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gửi danh-hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan đến Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 135, Boulevard Périer

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thì giá 20 quan, cứ thế đóng liền 20 tháng, mỗi tháng hai mươi quan. Hễ đóng liền, liền được ngay vé vé, đóng xong có quyền xổ-số, hễ vé trúng số thì được số tiền. Tính cả tiền đóng 400 quan tức là số, ấy mà thường ngoài đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền nhận một cái vé rẻ tiền ngay tại đó.

Vé Crédit National mỗi năm tính kỳ dự chọn rút số 15 ths Janvier, 1er Février, 1er Août, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Nếu cứ rút số cũng để trúng làm

Muốn cứ các cuộc rút số kỳ, nộp gửi 20 quan cho địa chỉ nhận nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6574

Tiền bán vé nộp theo phụ-tùng tuỳ nước 15 Mars 1920 các nhà mua vé làm số đều chắc chắn

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)